

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 7 stycznia 2020 r.

Pozycja 24

POSTANOWIENIE z dnia 7 października 2019 r. Sygn. akt Ts 104/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Drugiego Prywatnego Zarządu Nieruchomości Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w sprawie zgodności:

- 1) art. 9 ust. 2a zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, ze zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1924), z:
  - a) art. 22 w związku z art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji;
- 2) art. 9 ust. 2b zdanie pierwsze ustawy powołanej w punkcie 1, w brzmieniu nadanym ustawą z 28 listopada 2014 r. powołaną w punkcie 1, z:
  - a) art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 21 ust. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji,
  - b) art. 46 w związku z art. 64 ust. 1 Konstytucji,
  - c) art. 64 ust. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 4 lipca 2019 r. (data nadania) Drugi Prywatny Zarząd Nieruchomości Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez radcę prawnego ustanowionego pełnomocnikiem z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

Wnioskiem z 25 września 2018 r. skarżąca wniosła o przerejestrowanie jej z Rejestru Handlowego „B” (dalej: RHB) do Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: KRS), a 20 września 2018 r. wniosła o przywrócenie terminu do złożenia tego wniosku. Oba wnioski zostały przekazane do wspólnego rozpoznania.

Postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w W. z 11 października 2018 r. (sygn. akt [...]) odrzucono wnioski skarżącej o przywrócenie terminu oraz o rejestrację

w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, dokonując zwrotu uiszczonych opłat. W uzasadnieniu tego postanowienia referendarz wskazał na: brak legitymacji skarżącej z uwagi na wykreślenie jej z RHB oraz niemożność przywrócenia terminu do złożenia wniosku z uwagi na fakt, że był to wniosek spóźniony. W ocenie sądu utrata zdolności procesowej skarżącej implikowała konieczność odrzucenia jej wniosku.

Na powyższe postanowienie skarżąca wniosła skargę. Sąd Rejonowy w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem z 9 stycznia 2019 r. (sygn. akt [...]) odrzucił wniosek o przywrócenie terminu oraz wniosek o rejestrację spółki w rejestrze przedsiębiorców KRS, a także dokonano zwrotu uiszczonych opłat.

Powyższe postanowienie zostało 6 lutego 2019 r. zaskarżone przez skarżącą zażaleniem.

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z 13 marca 2019 r. (sygn. akt [...]) odrzucił zażalenie w punkcie, w którym skarżąca wniosła o dokonanie wpisu w rejestrze przedsiębiorców KRS oraz oddalił zażalenie w pozostałym zakresie.

2. Skarżąca zarzuciła art. 9 ust. 2a zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, ze zm.; dalej: p.w.u.KRS), w brzmieniu nadanym ustawą z 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1924) – w zakresie, w jakim z mocy prawa uznaje podmioty nieprzerejestrowane do KRS za wykreślone z rejestru – naruszenie konstytucyjnych zasad: wolności prowadzenia działalności gospodarczej (art. 22 w związku z art. 20 Konstytucji) oraz prawa do sądu przez brak procedury odwoławczej w przypadku wykreślenia podmiotu z rejestru (art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji). Natomiast art. 9 ust. 2b zdanie pierwsze p.w.u.KRS skarżąca zarzuciła naruszenie konstytucyjnych zasad: prawa własności i innych praw majątkowych, a także równej ich ochrony. Stanowi to w konsekwencji – zdaniem skarżącej – nieodpłatne wywłaszczenie następujące z mocy samej ustawy, bez określonego celu wywłaszczenia z wyłączeniem prawa do sądowej kontroli wywłaszczenia (art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 21 ust. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji, art. 46 w związku z art. 64 ust. 1 Konstytucji, a także art. 64 ust. 2 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. Przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie uczyniono dwa przepisy ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, ze zm.):

– art. 9 ust. 2a zdanie pierwsze w brzmieniu: „Podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 grudnia 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do rejestru, uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 stycznia 2016 r.”;

– art. 9 ust. 2b zdanie pierwsze w brzmieniu: „Z dniem 1 stycznia 2016 r. Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie podmiotów, o których mowa w ust. 2a”.

3. Trybunał stwierdza, że analizowana skarga konstytucyjna spełnia przesłanki warunkujące przekazanie jej do rozpoznania merytorycznego, gdyż sporządzona została w imieniu skarżącej przez adwokata (art. 44 ust. 1 u.o.t.p. TK), a skarżąca:

a) wyczerpała przysługującą jej drogę prawną (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK), ponieważ postanowienie Sądu Okręgowego w W. z 13 marca 2019 r. (sygn. akt [...]) jest prawomocne i nie przysługują od niego żadne zwykłe środki zaskarżenia,

b) dochowała przepisanego terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK), ponieważ odpis wymienionego wyżej wyroku został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 9 kwietnia 2019 r., a skarga została wniesiona 4 lipca 2019 r.,

c) prawidłowo określiła przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazując, które konstytucyjne prawa i wolności oraz w jaki sposób – jej zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK) a także przedstawiła w tym zakresie stosowne uzasadnienie (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

4. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna nie jest obciążona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, zaś sformułowane w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

Istota problemu przedstawionego przez skarżącą sprowadza się do stwierdzenia, że zastosowanie kwestionowanych przepisów powoduje, iż z dniem 1 stycznia 2016 r. podmioty nieprzerejestrowane do Krajowego Rejestru Sądowego zostają wykreślone z dotychczasowego rejestru sądowego, czyli w konsekwencji tracą podmiotowość prawną, a wraz z nią zdolność prawną i zdolność sądową. Innymi słowy, przestają istnieć w obrocie prawnym. Majątek podmiotu uznanego za wykreślony, bez dokonywania jakiegokolwiek czynności, w tym wydania prawomocnego orzeczenia, przechodzi na rzecz Skarbu Państwa bez jakiegokolwiek wynagrodzenia czy odszkodowania. Jednocześnie, zaskarżone przepisy nie przewidują procedury odwoławczej dla wykreślonego podmiotu, ani przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w ramach którego swoje roszczenia mogliby zgłosić udziałowcy likwidowanej spółki. Ustawa nie wskazuje także żadnego celu, dla którego następuje nabycie majątku przez Skarb Państwa.

Wziąwszy powyższe pod uwagę, dyskwalifikacja formalna analizowanej skargi konstytucyjnej na etapie wstępnej kontroli wykraczałaby poza ramy art. 61 ust. 1 i 4 u.o.t.p. TK.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowiono jak w sentencji.